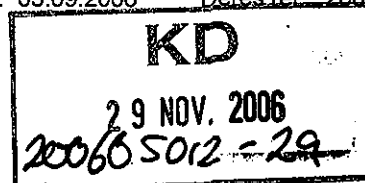

Saksbehandler: Kristin Reiso Lawther
krl@hib.no 55585972

Vår dato: 27.11.2006 Vår ref. 2006/1746 - 0/008
Deres dato: 05.09.2006 Deres ref.: 200605012

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring av Sammen om Kunnskap II - Operasjonalisering av indikatorer for formidling

Prinsipielt synspunkt på den samlede finansieringsmodellen pr. i dag

Gjeldende finansieringsmodell inneholder 3 komponenter: Basis, undervisning og forskning. Modellen er alt relativt komplisert, og spesielt forskningskomponenten er bedre tilpasset universiteter og vitenskaplige høgskoler enn statlige høgskoler. Dette har også departementet innsett, og det er grunn til å tro at departementet med den nye formidlingskomponenten ønsket å gjøre noe med denne skjevheten.

Høgskolen i Bergen ser positivt på at departementet arbeider med å realisere den tredje komponenten i den resultatbaserte finansieringen, og mener det er viktig at formidling av kunnskap fra forskning og utvikling gis økt oppmerksomhet. Samtidig er høgskolen usikker på hvor tjenlig denne komponenten er for de statlige høgskolene sammenlignet med universiteter og vitenskaplige høgskoler. Vi savner her relevante simuleringer. Ellers tar høgskolen det for gitt at departementet legger stor vekt på å utvikle relevante resultatindikatorer. Vi ser at de utvalgte resultatindikatorer for forskning i høy grad er tilpasset universiteter og vitenskaplige høgskoler (jf brev 22.11.06 fra KD om målstruktur for 2007).

Som en av høgskolens viktigste samfunnsoppgaver bør formidling gi uttelling i resultatbasert tildeling til institusjonene. Høgskolens egenart med profesjonsrettete utdanninger og profesjonsrettet forskning innebærer at formidling til praksisfeltet står særlig sterkt. Høgskolen i Bergen håper at den nye formidlingskomponenten i større grad vektet slik at den tar hensyn til høgskolenes egenart. Formidling til brukere og allmennheten må ikke bli annenrangs i forhold til vitenskaplig publisering.

Vurdering

Høgskolen i Bergen mener at innføring av en ny komponent kan gjøre finansieringsmodellen mer uoversiktlig og uhåndterlig enn den alt er i dag.

Resultatbasert tildeling kan være et viktig bidrag for å styre institusjonenes aktivitet i ønsket retning. Samtidig er erfaringen med bruk av indikatorer i universitets- og høgskolesektoren foreløpig begrenset. Det er derfor ønskelig at den relative andelen av resultatbasert tildeling blir beskjeden i forhold til basisbevilgningen inntil en vet mer om hvordan dette systemet virker. Det vil ta tid å utvikle gode indikatorer som får legitimitet i sektoren.

Forslaget legger opp til at det kun er faglig ansattes formidlingsvirksomhet som teller. Høgskolen har flere administrativt ansatte, eksempelvis dekaner, webredaktører og journalister, som har oppgaver i forbindelse med forskningsformidling. Det blir viktig at systemet også bidrar til å stimulere denne virksomheten.

Det grunnleggende prinsippet om at forskning og utvikling skal være et allment tilgjengelig gode, må ligge til grunn for videre arbeid med indikatorene. Selv om etterspørsel kan være en indikator på kvalitet, er det ikke en nødvendig sammenheng her. Spesielle målgruppers kjøpekraft må ikke bli avgjørende for retningen på forskning og forskningsformidling.

Belønning av omsetning må heller ikke komme i veien for fri distribusjon av kunnskap. Formidlingssystemet bør belønne formidling gjennom åpne institusjonelle arkiv, open access tidsskrift og evt. andre former for fri tilgang på internett. I slike sammenhenger bør en ikke være bekymret for dobbel premiering for dobbel formidling, men snarere gi ekstra belønning dersom allerede publiserte vitenskapelige arbeider gis økt tilgjengelighet.

Hemmeligholdelse knyttet til innovasjon og kommersialisering må begrenses til et nødvendig minimum. Straks det ikke lenger er til hinder den forretningsmessige virksomheten, bør forskningen denne baseres på, gjøres offentlig tilgjengelig.

Definisjoner og avgrensninger av formidling

Utvalgets arbeid fokuserer på allmennrettet og brukerrettet formidling, siden forskerrettet formidling betraktes som ivare tatt gjennom vitenskapelig publisering. Det er imidlertid høgskolens oppfatning at formidlingsbegrepet fortsatt må omfatte formidling til alle målgrupper, også forskerkolleger. Det blir misvisende å holde vitenskapelig publisering utenfor formidlingsbegrepet. Ønsket om å avgrense området for det nye indikatorsettet kan heller gjøres gjennom overskriften "Indikatorer for allmennrettet og brukerrettet formidling".

De foreslåtte indikatorene synes egnet til å stimulere til ønsket formidling dersom en også tar med nettbasert formidling. Nettbasert formidling kommer til å være en av de viktigste kanalene for formidling av resultater fra forskning og utvikling til alle målgrupper. I stedet for å avvise nettbasert formidling på grunn av vanskelighetene med å kvalitetssikre og måle dette, bør det legges arbeid i å utvikle gode kriterier. Det vil ellers være en svakhet ved formidlingskomponenten om man bare teller det som er enkelt å telle framfor det som bør tillegges vekt.

Bredden i de ulike indikatorene synes egnet til å stimulere til ulike typer formidling for ulike målgrupper og ulike formål. Dette stimulerer til at institusjoner utvider sine formidlingsstrategier. Innbyrdes vektning av indikatorene vil også ha betydning for utarbeiding av strategi for formidling ved institusjonene.

Kommentarer til rapportering

Rapporteringen som foreslås ser ut til å være i tråd med gjeldende rapporteringsrutiner gjennom FORSKDOK. Noen flere aktiviteter må registreres enn det som er tilfelle er i dag, men dette er i tråd med høgskolens ønske om å synliggjøre den aktiviteten som finner sted. Registreringen i FORSKDOK har fått et ekstra ledd ved at det er opprettet en lenke til DBH. Bruk av autoritetsregistre krever en større nøyaktighet og innebærer en viss byråkratisering, der det må brukes mer ressurser på kvalitetskontroll.

Den nye indikatoren innovasjon fører med seg økt rapporteringsomfang som ikke uten videre passer inn med den rapporteringen som foretas per i dag. Det er for tidlig

å si noe om omfanget av rapporteringen på den enkelte indikator eller om hensynet til kvalitet i rapporteringen blir godt nok ivaretatt gjennom forslaget.

Det anses som positivt at man ikke ønsker å dele inn i ulike kvalitetsnivå når det gjelder formidling. Det kommer ikke tydelig fram hvordan autoritetsregistre tenkes gjennomført. Det er heller ikke klart om autoritetsregistre er noe som tenkes brukt på alle indikatorene, eller om det er forbeholdt trykte, nettbaserte og andre digitale medier. Vi betrakter det som en omfattende oppgave å holde et slikt autoritetsregister oppdatert. Det synes ikke ønskelig med autoritetsregistre for foredrag og postere.

Rapportering av undervisning oppleves i dag som uproblematisk. Rapporteringen bygger på systemer som fungerer og er basert på høgskolens kvalitetssikringssystem. Økonomirapporteringen av eksternt regnskapet med er blitt mer omfattende i forhold til tidligere.

Høgskolen har hatt litt merarbeid med rapportering av vitenskapelige publikasjoner. For vitenskapelige publikasjoner kan endringer i vektning og nivåer i løpet av en publiseringsprosess virke demotiverende. Rapporteringens positive aspekt har vært økt bevissthet rundt viktigheten av forskning og publisering. Forhåpentligvis vil tilsvarende rapportering for formidling få samme effekt.

Kommentarer til den enkelte indikator

Omsetning

Høgskolen stiller seg positiv til at omsetning fra eksternt finansiert virksomhet og salg av lokale publikasjoner inkluderes som en indikator i formidlingskomponenten. Denne virksomheten er en formidlingsaktivitet som bidrar til å spre kunnskap om forskning og vitenskapelig aktivitet.

Randsoneaktivitet som helt tydelig ligger innenfor en gitt institusjons virksomhetsområde bør kunne inkluderes. Der flere institusjoner deler ansvaret for aktiviteten, kan man forsøke å dele det etter hvor mye ressurser hver enkelt institusjon bidrar med, eventuelt formalisere uttelling i samarbeidsavtalene. En potensiell svakhet er at det kan bli vanskelig å velge ut aktivitetene i randsonebedrifter som er relevante for kjerneaktivitetene ved høgskolene.

Innovasjon

Innovasjonsbegrepet i rapporten er i for stor grad knyttet til privat sektor og næringslivet. Det er ønskelig at innovasjon også kan knyttes til den virksomheten som skjer i tilknytning til offentlig sektor. Samhandling med arbeidslivet må ikke være synonymt med samhandling med næringslivet.

Inkludering av studentoppgaver er viktig og positivt. Samtidig er det en forutsetning at føringene som ligger i rammeplanene for profesjonsutdanningene, følges opp. Innen helse- og sosialfag er for eksempel studentenes bacheloroppgave stort sett fastsatt til 12 studiepoeng. For å ikke ekskludere profesjonsutdanningene, ber vi om at man endrer kravet til å være 12 studiepoeng, ikke 15 som det står i forslaget.

Publikasjoner

Det er uklart om lokale utgivelser som høgskolens egen skriftserie vil gi uttelling under denne indikatoren. I forslaget skal salg av lokale utgivelser telle i omsetningsindikatoren. Vi ønsker at utgivelser i høgskolens skriftserie skal kunne lastes ned gratis på internett. Dersom formidling i skriftserien da verken gir uttelling i

en nettbasert indikator, under omsetning eller under publikasjoner, finner vi dette uheldig.

Høgskolen ønsker at debattinnlegg registreres. Vi er innforstått med at vektning av debattinnlegg ikke kan gi stor uttelling, men deltakelse i samfunnsdebatten bør synliggjøres og premieres.

Foredrag/posters på brukerrettede fagkonferanser

Formidling på brukerrettede fagkonferanser er en viktig del av høgskolens virksomhet og bør gi uttelling. Samtidig ser vi ikke behovet for å avgrense dette mot konferanser der forskere deltar. Formidling på vitenskapelige konferanser bør kunne gi uttelling under formidlingskomponenten der den ikke gis uttelling under vitenskapelig publisering.

Medier og direkte formidling

Høgskolen stiller seg positiv til uttelling for presentasjon i medier og direkte formidling selv om disse indikatorene mangler kvalitetssikring. Autoritetsregister for forlag, tidsskrifter og aviser kan bidra til å heve kvaliteten på disse mediene.

Med hilsen

Eli Bergsvik
rektor

Nils Mæhle
høgskoledirektør